

‘Dorpsgezicht naar gallemiezen met gigaflat naast kerk’

Voor het Genootschap Oud-Westland is de presentatie van het jaarboek telkens een historisch moment. Vorig jaar, juist toen werd herdacht dat de Tweede Wereldoorlog 75 jaar geleden eindigde, ging het de mist in door corona. Zaterdag herleeft in boekvorm weer een nieuw stukje Westlandse geschiedenis.

Rien Van den Anker
Monster

Genootschapsvoorzitter Jan Maat oogt niet als een ex-geschiedenisleraar of een historische fanatiekeling, meer als een luisterende diplomaat. „Klopt, eigenlijk is mijn historische interesse pas gekomen na mijn pensionering. Daarvoor was mijn werkzame leven gericht op de wereld, veel reizen en zo, nu richt ik me meer op mijn omgeving.” Dan diplomatiek: „Als je ouder wordt krijg je ook meer waardering voor het verleden, vooral voor de geschiedenis van de plek waar je woont.”

Maat (69) woont in Monster, komt uit 's-Gravenzande, is simpel gezegd ‘van de molen van Maat’. Vader Henk was molenaar, opa Nijs heeft hem gebouwd. Zelf werd hij wetenschapper, studeerde chemie en werkte jarenlang bij Unilever, was ook bijzonder hoogleraar biotechnologie aan de VU in Amsterdam. Voedsel was de rode draad in zijn carrière.

Vertrouwd

Via via belandde hij bij het genootschap, werd opvolger van Wil van den Bos, de inmiddels overleden, laatste burgemeester van Wateringen. Voor Maat een totaal andere wereld, al was een voorzittersrol na jaren van beroepsvergaderen hem wel toevertrouwd.

Historisch is hij inmiddels ‘om’. Heeft allang geaccepteerd dat zijn

◀ Genootschapsvoorzitter Jan Maat bij de met sloop bedreigde Aloysius-school in Monster.

FOTO THIERRY SCHUT

regio niet per se een sterk ontwikkeld historisch en cultureel besef heeft. Over het waarom is hij een stuk voorzichtiger, noemt de streek er een van ‘hard werken, niet lullen maar poetsen’. „Ze houden van nieuw bouwen, dus slopen ze erg graag.” Weer zo’n korte stilte: „En dan staat de historie soms in de weg.”

“
**Ze slopen hier graag.
 Dat staat de historie
 soms in de weg**
 – Jan Maat, Oud-Westland

Maar daarom is hij wel positief verbaasd dat er in Westland toch een historisch genootschap bestaat met bijna zeshonderd, zeer actieve leden. „Ik vind dat nog wel wat.” Het is een club die geen subsidie krijgt en ook niet wil. Die onder meer actief is met lezingen, excursies naar historische (bedrijfs)plaatsen, de Oud-Westland Prijs en het uitgeven van boeken, waaronder bestsellers als *Westlandse buitenplaatsen* en de jaarboeken. En nu, pas na jaren, ook met regulier contact met de gemeente.

Nieuw is dat het genootschap zich meer gaat richten op erfgoedbescherming. Samen met de histo-

rische verenigingen in alle kernen. In de Werkgroep Erfgoedbescherming Westland zitten ook het Westlands museum, Monumentaal Westland en Cultuurweb. „We worden geen actiegroep, maar wel actiever op dat gebied.” Hij licht toe dat er tot nu toe eigenlijk pas werd opgetreden als er sloop dreigde. Nu wordt tevoren al gekeken of er gebouwen, die geen monument zijn, eigenlijk wel op de monumentenlijst zouden moeten staan.

„Daarbij is iedereen er inmiddels van overtuigd dat ook dorpsgezichten moeten worden beschermd. De Oude Kerk in Naaldwijk is niks zonder die huisjesring eromheen en het Wilhelminaplein. De Dorpskerk in 's-Gravenzande is historisch gezien meer dan alleen het gebouw, ook daar is de omgeving essentieel. Je moet er toch niet aan denken dat er een gigaflat naast wordt gebouwd.” En spontaan uit de slof: „Dan gaat het totaal naar de gallemiezen.”

Over de toekomst is Maat realistisch. Is er interesse bij jongeren? Bij hem kwam die pas toen hij ongeveer 60 was. „Ik wil er zeker aan werken maar je moet er wel de tijd voor nemen.” En weer die diplomatieke droogheid: „Ik verwacht niet dat ze allemaal gelijk lid zullen worden.”